

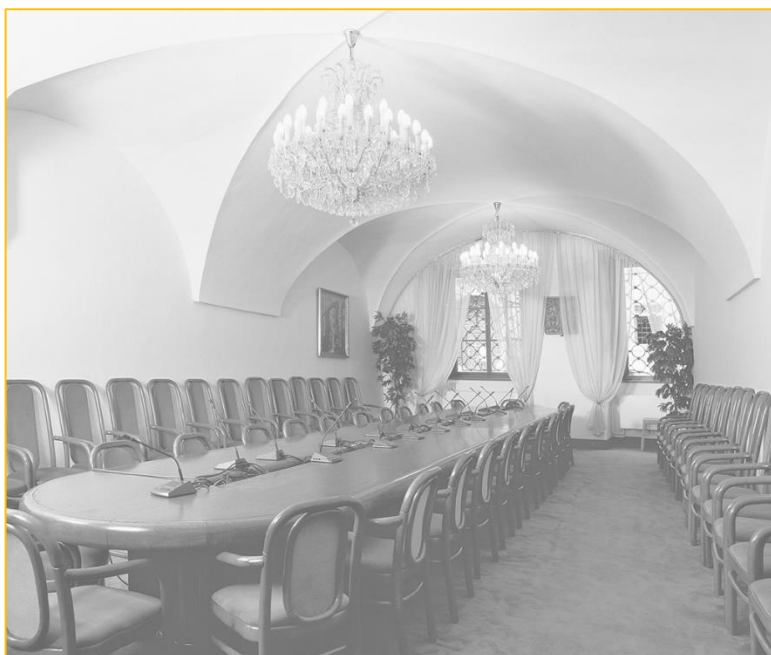
POSLANECKÁ
SNĚMOVNA
PARLAMENTU
ČESKÉ REPUBLIKY

PARLAMENTNÍ
INSTITUT

STANOVISKA

Právo spotřebitele na odstoupení od směnářského obchodu

Informační podklad ke kompatibilitě návrhu
na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 277/2013
Sb., o směnářské činnosti, ve znění pozdějších
předpisů (sněmovní tisk 83), s právem EU

Informační podklad č. 0083
únor 2018
autor: Darina Nezkusilová

AKTUÁLNÍ VYDÁNÍ:	ŘADA: STANOVISKA
Název: Právo spotřebitele na odstoupení od směnářského obchodu	Typ řady: online
Autor: Nezkusilová, D.	URL: http://www.psp.cz/sqw/ppi.sqw?d=4
Číslo: Stanovisko č. 0083	První vydání řady: říjen 1998
Datum: únor 2018	Frekvence vydání řady: nepravidelná
Klíčová slova:	Zaměření: stanoviska kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU
Směnářský obchod; Odstoupení od smlouvy; Informační povinnost	Jazyk: CZ
	Vydavatel: Kancelář Poslanecké sněmovny, Sněmovní 4, 118 26 Praha 1

PARLAMENTNÍ INSTITUT plní úkoly vědeckého, informačního a vzdělávacího střediska pro Poslaneckou sněmovnu, její orgány, poslance a Kancelář Poslanecké sněmovny, pro Senát, jeho orgány, senátory a Kancelář Senátu. Naše činnosti a produkty uvádíme níže.

Oddělení všeobecných studií

STUDIE Srovnávací studie Analytické studie	ODPOVĚDI NA DOTAZ Stručné odpovědi na dotazy členů Parlamentu	VYBRANÁ TÉMATA Studie zpracované k aktuálním problematikám	MONITORING Vybrané hospodářské měnové a sociální ukazatele	MIGRACE Přehled aktualit v oblasti migrace za vybrané období
PŘEHLED SZBP Společná zahraniční a bezpečnostní politika EU	EUROZÓNA+ Přehled ekonomických událostí v EU	PODKLADY pro zahraničně politická jednání	PŘEDNÁŠKY pro zahraniční delegace, PS, Senát	

Oddělení pro evropské záležitosti

STANOVISKA kompatibility nevládních návrhů zákonů s právem EU	KONZULTACE k předkládaným vládním návrhům zákonů	DOKUMENTY EU Výběr z aktů a dokumentů EU zaslaných PS	ZPRÁVY Aktuální agenda v Bruselu	PODKLADY pro jednání výboru na mezinárodní úrovni
---	--	---	--	---

Oddělení komunikace a vzdělávání

INFORMAČNÍ STŘEDISKO Informace o činnosti Poslanecké sněmovny a prohlídky budov	ECPRD Spolupráce s Evropským centrem pro parlamentní výzkum a dokumentaci	PŘEDNÁŠKY pro Poslaneckou sněmovnu, pro školy, veřejnost	INFORMAČNÍ MATERIÁLY o fungování Poslanecké sněmovny, o legislativním procesu	ZÁPISY ze schůzí, seminářů, přednášek, kulatých stolů
---	---	--	---	---

Informační podklad ke kompatibilitě návrhu na vydání zákona, kterým se mění zákon č. 277/2013 Sb., o směnářenské činnosti, ve znění pozdějších předpisů (sněmovní tisk 83), s právem EU

Úvod:

Navrhovaná právní úprava zavádí právo spotřebitele odstoupit od směnářského obchodu ve lhůtě dvou hodin od jeho provedení. Osobě oprávněné provozovat směnářskou činnost tato právní úprava ukládá vydat spotřebiteli po uskutečnění směnářského obchodu doklad, na němž musí být uvedeno především datum a čas provedení směnářského obchodu. Dále jsou definovány nové skutkové podstaty přestupku za účelem umožnění postihu osoby oprávněné provozovat směnářskou činnost v případě nedodržení povinností jí stanovených navrhovanou právní úpravou.

Stanovisko PI:

Právní úprava směnářských obchodů není v současné době na úrovni EU harmonizována (na rozdíl od mnoha jiných finančních služeb). Protože však navrhovaná právní úprava zavádí právo na odstoupení od směnářského obchodu pro spotřebitele a zahrnuje i informační povinnost osoby oprávněné provozovat směnářskou činnost vůči spotřebiteli, je vhodné se z hlediska slučitelnosti navrhované právní úpravy s právem EU zabývat i horizontálními právními předpisy EU upravujícími oblast ochrany spotřebitele. V této oblasti je na úrovni sekundárního práva relevantní např. směrnice o právech spotřebitelů¹, jež se však zabývá převážně požadavky na informace poskytované spotřebitelům před uzavřením smlouvy, právem na odstoupení od smlouvy uzavřené na dálku a od smlouvy uzavřené mimo obchodní prostory a pravidly pro dodání zboží a přechodu rizika ve vztahu ke zboží.

Směrnice o právech spotřebitelů je založena na konceptu tzv. úplné harmonizace, což znamená, že členské státy EU nemohou přijmout nebo ponechat v platnosti právní úpravu odlišnou od směrnice, a to ani v případě, že by tato právní úprava byla pro spotřebitele příznivější. Úplná harmonizace poskytování informací pro spotřebitele a práva odstoupit od smluv uzavřených na dálku a smluv uzavřených mimo obchodní prostor má podle směrnice o právech spotřebitelů přispět k vysoké míře ochrany spotřebitelů a k lepšímu fungování spotřebitelského vnitřního trhu.

Směrnice o právech spotřebitelů se však netýká některých oblastí, jež mimo jiné zahrnují i finanční služby. Bod 32 odůvodnění směrnice stanoví, že „... Stávající právní předpisy Unie týkající se mimo jiné finančních služeb pro spotřebitele, souborných služeb pro cesty či dočasného užívání ubytovacího zařízení (timeshare) obsahují mnoho pravidel na ochranu spotřebitele. Z těchto důvodů by se tato směrnice na smlouvy týkající se těchto oblastí neměla vztahovat“.

Finanční služby jsou definovány v čl. 2 odst. 12 směrnice o právech spotřebitelů, podle něhož se „finanční službou“ rozumí jakákoli služba bankovní, úvěrové, pojistné, osobní důchodové, investiční nebo platební povahy. Shodnou definici obsahuje i čl. 2, písm. b) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2002/65/ES ze dne 23. září 2002 o uvádění finančních služeb pro spotřebitele na trh na dálku a o změně směrnice Rady 90/619/EHS a směrnic 97/7/ES a 98/27/ES. Z těchto

¹ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU ze dne 25. října 2011 o právech spotřebitelů, kterou se mění směrnice Rady 93/13/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES a zrušuje směrnice Rady 85/577/EHS a směrnice Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES, dostupná na: <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1520861456194&uri=CELEX:32011L0083>

definice lze tedy dovodit, že i směnárenský obchod je finanční službou, na kterou se směrnice o právech spotřebitelů nevztahuje.

Z horizontálních právních předpisů EU upravujících oblast ochrany spotřebitele ve vztahu k navrhované právní úpravě dále připadá v úvahu zhodnocení jejího souladu se směrnicí o nekalých obchodních praktikách². Tato směrnice rovněž plně harmonizuje právní předpisy členských států týkající se nekalých obchodních praktik. Na přístup úplné harmonizace výslovně odkazují body 14. a 15. odůvodnění této směrnice a charakter úplné harmonizace se na tuto směrnici vztahuje v plném rozsahu, až na několik málo výjimek, kterými jsou však právě finanční služby a nemovitosti (čl. 3 odst. 9 směrnice o nekalých obchodních praktikách). Ve vztahu k finančním službám a nemovitostem směrnice o nekalých obchodních praktikách členským státům umožňuje stanovit více požadavků a omezení, než je v ní obsaženo. Bod 9 odůvodnění směrnice o nekalých obchodních praktikách konkrétně stanoví, že „...*finanční služby a nemovitý majetek vyžadují pro svou složitost a vážná rizika plynoucí z jejich podstaty podrobné požadavky včetně stanovení pozitivních povinností obchodníků. Z tohoto důvodu není v oblasti finančních služeb a nemovitostí touto směrnicí dotčeno právo členských států překročit při ochraně ekonomických zájmů spotřebitelů její rámec.*“

V oblasti finančních služeb tedy mohou členské státy v zájmu ochrany spotřebitele přijmout i přísnější právní úpravu, než je stanovena směrnicí o nekalých obchodních praktikách.

Dalším horizontálním předpisem EU v oblasti ochrany spotřebitele je např. směrnice o některých aspektech prodeje spotřebního zboží a záruk na toto zboží³, jejímž cílem je odstranit překážky v oblasti smluvního práva a podpořit vnitřní trh ve prospěch podniků i spotřebitelů. Tato směrnice upravuje mimo jiné i právo spotřebitele na odstoupení od smlouvy v případě, že dodané zboží není ve stavu smlouvě odpovídajícím. Směrnice o některých aspektech prodeje spotřebního zboží a záruk na toto zboží je však jednak založena na konceptu minimální harmonizace, což znamená, že umožňuje různé provedení ze strany členských států, a jednak obsahuje pravidla týkající se prodeje spotřebního zboží, z čehož je zřejmé, že se nevztahuje na směnárenské obchody.

Závěr:

Navržená úprava je slučitelná s právem EU.

Tento informační podklad je zpracován k uvedenému číslu sněmovního tisku a nereflextuje eventuální pozdější pozměňovací návrhy.

Materiál byl Parlamentním institutem zpracován na základě usnesení organizačního výboru Poslanecké sněmovny č. 168, II. volební období.

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2005/29/ES ze dne 11. května 2005 o nekalých obchodních praktikách vůči spotřebitelům na vnitřním trhu a o změně směrnice Rady 84/450/EHS, směrnic Evropského parlamentu a Rady 97/7/ES, 98/27/ES a 2002/65/ES a nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2006/2004 (směrnice o nekalých obchodních praktikách), dostupná na:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?qid=1520863757863&uri=CELEX:32005L0029>

³ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 1999/44/ES ze dne 25. května 1999 o některých aspektech prodeje spotřebního zboží a záruk na toto zboží, dostupná na:

<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX%3A31999L0044>